

De schoolweek van ... Eustache Sollman

Eustache Sollman (47 jaar) is werkzaam bij Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost-Gelderland (SOTOG) in Borculo. Hij is werkzaam als ambulante begeleider en werkt viereneuhalf dag per week. Hij komt veel op scholen en werkt voornamelijk met kinderen met selectief mutisme. Daarnaast geeft hij rots & water-trainingen.

Foto: Doriëke Zevenberg

Eustache Sollman

Maandag

Zoals altijd wacht er weer een volle, afwisselende en leuke werkweek. Ik begin thuis met een uurtje administratie. Dan naar twee scholen waarop ik een leerling met selectief mutisme begeleid. Dit is, kort samengevat, een angststoornis waarbij kinderen thuis wel praten, maar dit buitenshuis (vaak op school) niet of zeer weinig doen. Ik werk vanuit het behandelprotocol 'Praten op school, een kwestie van doen'. Stap voor stap leert het kind meer te durven en meer van zichzelf te laten horen. Dankbaar werk, dat wel veel van mijn geduld en doorzettingsvermogen vraagt. Aansluitend ga ik naar een school voor speciaal basisonderwijs, waar ik aansluit bij de commissie van begeleiding. We bespreken de situatie van een aantal leerlingen waarbij het momenteel niet zo makkelijk gaat en kijken welke ondersteuning het beste past.

Dinsdag

Vandaag staat in het teken van observaties en gesprekken. Op twee scholen kijk ik mee in de klas en heb ik aansluitend overleg met de leerkracht en intern begeleiders. Beide observaties hebben te maken met leerlinggedrag waarbij de leerkracht moeite ervaart en zich zorgen maakt. Omdat gedrag altijd te maken heeft met de interactie tussen leerkracht en leerling, kijk ik naar wat het kind laat zien, maar altijd

ook naar hoe de leerkracht hierop reageert. En naar wat de leerkracht doet en hoe de leerling hier weer op reageert. Er is altijd sprake van actie en reactie, vaak onbewust. Juist wanneer een leerkracht zich bewust wordt van de invloed die het leerkrachtgedrag heeft op het gedrag van de leerling, kunnen stappen gemaakt worden. In het gesprek komen we tot de ontdekking dat kleine veranderingen in benadering van deze leerling al grote gevolgen kunnen hebben. De leerkracht voelt zich gesterkt en ondersteund, en heeft weer handvatten gekregen voor de komende dagen.

Woensdag

Een pareltje vandaag is de rots & water-training die ik geef aan een groep 2/3. In de gymzaal hebben de kinderen en ik veel plezier en worden verschillende oefeningen gedaan die te maken hebben met sterk staan, focussen en zelfvertrouwen. De kinderen doen fanatiek mee en een leerling durft ook aan te geven even niet mee te willen doen met een oefening, omdat het te druk is voor hem. Dit is een belangrijke stap voor hem; opkomen voor zichzelf. Ook dat is rots & water. Hij hoeft van mij niet mee te doen. Als ik hem vraag of hij dan mijn assistent wil zijn, zegt hij trots dat hij dit wel wil. Zo kan ik hem toch bij de oefening betrekken.

Donderdag

Eens in de acht weken zit ik op donderdagochtend in Amsterdam. Bij academisch centrum voor kinderen en jeugdpsychiatrie De Bascule neem ik al jaren deel aan een intervisie voor behandelaars van kinderen met selectief mutisme. In 2010 kwam ik er voor het eerst. Met andere behandelaars delen we informatie en tips en kunnen we elkaar vragen stellen. Zeer waardevol en ik kan veel direct toepassen bij de leerlingen die ik zelf begeleid.

De donderdagmiddag is in principe mijn vrije middag. Vanmiddag heb ik overleg met de redacteur van uitgeverij Pica. Gelukkig kan het bij mij thuis. Op dit moment schrijf ik aan een boek over kinderen met selectief mutisme en extreme verlegenheid: *Breek de stilte*. We nemen de planning door en ook inhoudelijk worden flink wat zaken besproken. De bedoeling is dat het boek in november 2018 verschijnt.

Vrijdag

Dit is mijn vaste dag op een school voor speciaal basisonderwijs. Ik heb een intake met een jongen die op dit moment vastloopt, zowel thuis als op school. Ik stel voor om een stukje te gaan wandelen, het park in. Hij wil me niets vertellen over hoe het nu gaat en wat er allemaal speelt. Ik geef aan dat dit prima is, maar dat het soms wel op kan luchten en ik heel goed kan luisteren. Zo lopen we bijna drie kwartier en uiteindelijk vertelt hij veel en voelt hij zich een stuk opgeluchter. Hij wil wel verder met mijn begeleiding geeft hij op het laatst aan.

'good practice'

Ik werk veel met kinderen waarbij angsten meespelen, voornamelijk met kinderen met selectief mutisme. Angst zit diep van binnen en is vaak lastig te verklaren of te begrijpen. Vooral voor kinderen. Ik probeer samen met het kind te kijken naar hoe het ermee om kan gaan, welke stappen we gaan maken om ervoor te zorgen dat het kind zich beter gaat voelen en meer gaat durven. Angst kan ervoor zorgen dat een kind anders reageert dan hij daadwerkelijk wil. Wat hij doet en wat je als leerkracht ziet is slechts de buitenkant. Ik heb in de loop der jaren geleerd om door dit gedrag heen te kijken. Te kijken naar waar het vandaan komt en hoe ik mijn handelen aan kan passen om het voor het kind veiliger en vertrouwer te maken. Dit is ook de boodschap die ik collega's wil meegeven. Durf te kijken naar je eigen professionele handelen en dit waar nodig aan te passen. Zo kun je het verschil maken. Als een kind zich op zijn gemak voelt, treedt de angst minder op de voorgrond, durft het meer, laat het meer van zich horen en kan het trots zijn op zichzelf!

Eustache Sollman verzorgt een rots & water-training

Dan door naar de andere locatie van de school waar ik een rots & water-training geef aan een groepje van vijf leerlingen. Het is de achtste keer dat we elkaar zien. Het thema van vandaag is 'Samenwerken', iets wat ze alle vijf lastig vinden. We doen een oefening waarbij de kinderen gymmaterialen van de ene kant van het lokaal naar de andere kant moeten brengen. Ze overleggen hoe ze het gaan doen. Ik maak foto's tijdens de oefening. Af en toe leg ik het even stil en we bespreken hoe het gaat. Na afloop bekijken we de foto's en de kinderen vertellen hoe het gaat. 'Wat vooral lastig is, is luisteren naar een ander als je zelf een ander plan in je hoofd hebt', zegt een leerling. Dit is natuurlijk ook lastig. Maar door naar elkaar te luisteren en als het nodig is af te wijken van je eigen plan, kun je samen veel bereiken!